

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою Радою ХНМУ
від 30.01.2025 р. Протокол № 3

Введено в дію
Наказ ХНМУ
від 30.01.2025 р. № 33
Ректор ХНМУ
Проф. В.В. М'ясеєв

**ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ В ІНТЕРНАТУРІ ЗА
СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «СТОМАТОЛОГІЯ»**

Галузь знань: І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»

Складова освіти: післядипломна освіта, первинна спеціалізація

Спеціальність: II «Стоматологія»

Спеціальність
в інтернатурі: «Стоматологія»

Попередня освіта: ступінь магістра за спеціальністю
221 «Стоматологія», II «Стоматологія»

Харків
2025

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ

Програма розроблена на основі Примірної програми підготовки в інтернатурі за спеціальністю «Стоматологія», затвердженою Наказом МОЗ України від 14.07.2022 р. №1219

ТОМІЛІНА Тетяна Вікторівна	в.о. завідувача кафедри стоматології Харківського національного медичного університету, к.мед.н., доцент
САВСЬКА Наталія Миколаївна	д.мед.н., професор кафедри стоматології Харківського національного медичного університету
СОКОЛОВА Ірина Іванівна	д.мед.н., професор кафедри стоматології Харківського національного медичного університету
СТОЯН Олена Юліївна	доцент кафедри стоматології Харківського національного медичного університету, к.мед.н., доцент
ХУДЯКОВА Марина Борисівна	доцент кафедри стоматології Харківського національного медичного університету, к.мед.н., доцент
СКИДАН Каріна Володимирівна	доцент кафедри стоматології Харківського національного медичного університету, к.мед.н., доцент

Вступ

Ця програма розроблена на основі передового світового досвіду і сучасних тенденцій підготовки лікарів-стоматологів.

Основне завдання інтернатури за спеціальністю «Стоматологія» - підвищення рівня практичної і теоретичної підготовки лікарів-інтернів, їх професійної готовності до самостійної лікарської діяльності з метою присвоєння звання «лікар-спеціаліст».

Тривалість – 1 рік. Початок підготовки в інтернатурі - з 01 серпня.

Програма підготовки в інтернатурі представляє єдиний комплекс освітніх та практичних компонентів, спланованих й організованих закладами вищої освіти і базами стажування з метою забезпечення набуття лікарями-інтернами компетентностей, необхідних для отримання кваліфікації лікаря-спеціаліста, та який ґрунтується на академічній доброчесності, медичній етиці та деонтології, доказовій медицині.

Програма підготовки в інтернатурі за спеціальністю «Стоматологія» складається з двох частин: освітньої та практичної.

Освітня частина інтернатури проводиться на кафедрах закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку лікарів-інтернів, та триває три місяці. Програма підготовки передбачає читання лекцій, проведення семінарських і практичних занять, клінічних розглядів, клінічних конференцій з аналізом важливих питань діагностики і лікування, експертну оцінку історій хвороб. На практичних заняттях лікарі-інтерни удосконалюють методи діагностики, лікування основних стоматологічних захворювань, засвоюють методики роботи новими матеріалами з використанням сучасних технологій, вивчають державний реєстр лікарських засобів, дозволених для застосування в медичній практиці, доповнений переліком матеріалів і засобів, які використовуються у стоматології. Лікарі-інтерни приймають участь у роботі науково-практичних конференцій, міських, обласних, міжнародних семінарів, працюють із сучасною медичною літературою, готують презентації. За результатами проходження освітньої частини інтернатури проводиться проміжний контроль за виконанням програми підготовки.

Практична підготовка лікарів-інтернів на базах стажування здійснюється протягом 8 місяців, де інтерни ведуть прийом стоматологічних хворих, удосконалюють професійну майстерність, сучасні методи діагностики, лікування і профілактики. На семінарських заняттях лікарі-інтерни на основі практичної роботи і вивчення фахової літератури обговорюють актуальні питання діагностики, етіології, патогенезу, лікування стоматологічних захворювань, помилки й ускладнення, які виникають під час роботи.

Підготовка лікарів-інтернів проводиться за індивідуальними навчальними планами, які розробляє куратор лікарів-інтернів за участю головного експерта ДОЗ і викладача закладу вищої освіти на основі примірної програми МОЗ України, затверджуються головним лікарем бази стажування та завідувачем профільної кафедри, де буде навчатися інтерн в освітній частині. До індивідуального плану лікаря-інтерна, крім основної роботи за фахом, додатково вносять самостійну роботу з літературою, санітарно-просвітницьку роботу, графік занять у комп'ютерному класі, проміжні атестації.

Під час проходження інтернатури молоді спеціалісти мають усі права і несуть відповідальність за свої дії відповідно до чинного законодавства. Тривалість робочого дня встановлюється відповідно до спеціальності лікаря і регламентується чинним законодавством. Нормативи прийому для лікарів-інтернів плануються відповідно до навчальної програми. Облік роботи лікаря-інтерна проводиться згідно із затвердженою обліковою та звітною документацією лікаря-стоматолога.

І. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

Галузь знань	І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»
Складник освіти	Післядипломна освіта, первинна спеціалізація
Спеціальність	Стоматологія
Кваліфікація	Лікар-спеціаліст
Передумови вступу	Ступінь магістра в галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» за спеціальністю 221 «Стоматологія», І1 «Стоматологія»
Форма проходження інтернатури	Очна
Мова (и)	Українська
Академічні права інтерна	Безперервний професійний розвиток. Можлива подальша підготовка на третьому (освітньо- науковому) рівні вищої освіти. Здобуття додаткових кваліфікацій та лікарських спеціалізацій (вторинних) в системі освіти дорослих. Робочі місця у закладах охорони здоров'я, самостійне працевлаштування. Також лікар-інтерн має право: Лікарі-інтерни мають право: користуватися лабораторіями, кабінетами, аудиторіями, читальними залами, бібліотеками та іншими навчальними приміщеннями бази стажування лікарів-інтернів та закладу вищої освіти, що здійснює підготовку лікарів-інтернів, в якому вони навчаються в інтернатурі; брати участь у виробничих нарадах кафедр в частині обговорення питань удосконалення освітнього процесу та інших питань, пов'язаних з навчанням, лікарів-інтернів; здійснювати діяльність з відповідної спеціальності з прогресивним рівнем складності під час проходження програми інтернатури; ініціювати зміну бази лікарів-інтернів у до Положення про інтернатуру; брати участь у науково-практичних конференціях, та інших навчальних заходах, які за тематикою відповідають програмі навчання в інтернатурі
Моніторинг та оцінювання	Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 червня 2021 року № 1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 року за № 1081/36703

Рівень оволодіння	Для кожної компетенції, практичної навички визначається в кожному з діапазонів від «А» до «D»: A: Має знання, описує. B: Виконує, керує, демонструє під наглядом. C: Виконує, керує, демонструє самостійно. D: Вчить або контролює інших у виконанні, управлінні, демонстрації.
Обсяг програми	Всього 11 місяців (1716 годин), 57,2 кредити ECTS з яких передбачено: 3 місяця навчання на кафедрі та суміжних кафедрах (468 годин, 15,6 кредитів ECTS) і 8 місяців стажування на базі стажування (1248 годин, 41,6 кредитів ECTS).
Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність
Можлива, за умови запровадження програм академічної мобільності відповідно до вимог законодавства та Положення про інтернатуру	Можлива, за умови запровадження програм академічної мобільності відповідно до вимог законодавства та Положення про інтернатуру
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність

II. ГРАФІК ОСВІТНЬОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ ПРОХОДЖЕННЯ ІНТЕРНАТУРИ

Тривалість підготовки в інтернатурі: 11 місяців (1716 годин).

Освітня частина: (заклади вищої або післядипломної освіти) три місяці щорічно (468 годин).

Практична частина: (бази стажування) 8 місяців (1248 годин).

Рік підготовки	МІСЯЦІ											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
I-й	Б	К	К	К/Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б/К	В

Б – практична частина підготовки на базі стажування; К – освітня частина підготовки – навчання на кафедрі; В – відпустка.

III. ПЕРЕЛІК ОBOB'ЯЗKОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПО ЗАКІНЧЕННЮ ІНТЕРНАТУРИ

Інтегральна компетентність (ІК)	ІК 01. Здатність адаптуватися до нових умов і ситуацій та спроможність автономно діяти у них. ІК 02. Спроможність до роботи у команді, зокрема у міждисциплінарній та інтернаціональній. ІК 03. Комунікативна компетентність: спроможність до ефективної професійної та міжособистісної комунікації, вміння спілкуватися з людьми з особливими потребами, дітьми та особами літнього віку. ІК 04. Лідерство у розробці та впровадженні інновацій та їх використання у професійній діяльності. ІК 05. Вміння визнавати власні помилки та запобігати, мінімізувати негативні наслідки. ІК 06. Демонстрування лідерських навичок, вміння приймати рішення та брати на себе відповідальність за управління ситуацією, вміння делегувати завдання іншим членам команди. ІК 07. Спроможність до менеджменту професійної діяльності.
--	--

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Знання основ законодавства України про охорону здоров'я та їх застосування у щоденній практиці. ЗК 02. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу, синтезу, опрацювання інформації, зокрема з різних джерел та у взаємозв'язку зі своєю сферою діяльності. ЗК 03. Спроможність до самооцінки власних досягнень та підвищення їх рівня. ЗК 04. Спроможність усно і письмово спілкуватися державною мовою при заповненні медичної документації та спілкуванні з пацієнтами. ЗК 05. Уміння використовувати інформаційно- комунікаційні технології, володіння навичками роботи з комп'ютерною технікою. ЗК 06. Спроможність до критичного мислення, аналізу та вирішення ситуативних проблем в медичній практиці. ЗК 07. Дотримання деонтологічних норм у професійній діяльності (належна професійна поведінка). ЗК 08. Спроможність реалізувати систему знань і практичних умінь щодо забезпечення здорового способу та безпеки власного життя і пацієнтів, сприяти усуненню його негативних впливів на здоров'я суспільства, сприяти підвищенню якості життєво важливих складових (вода, повітря, харчові продукти і т. д.). ЗК 09. Демонстрування соціальної активності та відповідальної громадянської позиції у лікарській діяльності. ЗК 10. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані. ЗК 11. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень. ЗК 12. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани. ЗК 13. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги, домедичної допомоги за міжнародними протоколами. ЗК 14. Знати покази, протипокази, побічні дії препаратів які використовуються в лікарській практиці та побічну дію з боку препаратів, які приймаються пацієнтом системно.
---	--

Фахові компетентності (ФК)	ФК 01. Набути знань про виконання медичної та стоматологічної маніпуляції, відповідно до професійних стандартів. ФК 02. Набути знань про планування та проведення заходи із профілактики захворювань органів. ФК 03. Набути знань про проектування процесу надання медичної допомоги: визначати діагноз, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки. ФК. 04. Набути знань про визначення раціонального режиму праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки. ФК 05. Набути знань про визначення раціонального режиму праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки. ФК 06. Набути знань про проведення лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки. ФК 07. Набути знань про організацію та проведення скринінгового обстеження в стоматології. ФК 08. Набути знань про організацію і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та щелепно-лицевої ділянки. ФК 09. Набути знань про визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги. ФК 10. Набути знань про впровадження сучасних методів діагностики і лікування. ФК 11. Набути знань про ведення нормативної медичної документації.
-----------------------------------	--

Програмні результати (ПР)	ПР 1. Безперервно самовдосконалюватись та застосовувати здобуті науково-професійні знання та вміння з стоматології у фаховій діяльності . ПР 2. Використовувати набуті концептуальні та методологічні знання для самостійного проведення фахового наукового дослідження. ПР 3. Добирати, аналізувати, інтерпретувати, коректно оцінювати і творчо використовувати клінічну та наукову інформацію стосовно причин виникнення стоматологічних захворювань. ПР 4. Продувати нові знання та ідеї в стоматології з урахуванням та дотриманням принципів наукової етики й академічної доброчесності. ПР 5. Самостійно аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати, узагальнювати, систематизувати клінічні, лабораторні та наукові дані стосовно механізму виникнення стоматологічних захворювань. ПР 6. Обирати, застосовувати і вдосконалювати сучасні методики дослідження в діагностики стоматологічних захворювань. ПР 7. Використовувати здобуті в результаті дослідження нові знання, що висвітлюють особливості механізму розвитку захворювань у практичну діяльність. ПР 8. Розвивати комунікації та застосовувати навички міжособистісних взаємодій в науковому, професійному, освітньому та міждисциплінарному середовищах. ПР 9. Дотримуватися принципів наукової етики у роботі з хворими. ПР 10. Використовувати принципи академічної доброчесності та нести відповідальність за достовірність отриманих та оприлюднених наукових результатів
---	---

IV. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Таблиця 1

Перелік компонентів освітньо-професійної програми (ОП)

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	Кіл-сть годин / кредитів ЄКТС
ОП Стоматологія		
ОК 1	Терапевтична стоматологія	132/4,4
ОК 2	Дитяча стоматологія	106/3,5
ОК 3	Хірургічна стоматологія (зокрема дитяча)	100/3,3
ОК 4	Ортопедична стоматологія	50/1,6
ОК 5	Ортодонтія	38/1,2

Таблиця 2 Перелік практичних компонентів (ПК) освітньо-професійної програми (ОП)

Код практичної компоненти	Практичний компонент освітньої програми
ОП Стоматологія	
1	Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота
2	Електроодонтодіагностика
3	Визначення індексів гігієни порожнини рота
4	Пародонтальні діагностичні проби та індекс кровоточивості при зондуванні
5	Спеціальні методи дослідження: - ортопантомографія - контактна рентгенографія - радіовізіографія - 3D рентгенографія - апекс локація - цитологічне дослідження
6	Препарування каріозних порожнин
7	Відновлення каріозних порожнин усіх класів

8	Лікування пульпіту вітальним методом
9	Лікування пульпіту девітальним методом
10	Лікування різних форм періодонтиту
11	Інструментальна обробка кореневих каналів
12	Обтурація кореневих каналів
13	Видалення зубного нальоту, зубного каменю (механічним та апаратним методом)
14	Місцеве терапевтичне лікування захворювань пародонта
15	Навчання гігієні порожнини рота
16	Лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота, губ та язика
17	Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дітей
18	Визначення гігієнічних і пародонтальних індексів
19	Препарування каріозних порожнин
20	Інструментальна обробка кореневих каналів
21	Обтурація кореневих каналів
22	Пломбування каріозних порожнин усіх класів
23	Ремінералізуюча терапія
24	Закриття фісур герметиком
25	Навчання правилам гігієни порожнини рота
26	Лікування пульпіту в зубах із незавершеним формуванням кореня
27	Лікування періодонтиту в зубах із незавершеним формуванням кореня
28	Лікування пульпіту консервативним методом
29	Лікування пульпіту вітальним методом
30	Проведення професійної гігієни порожнини рота
31	Місцеве терапевтичне лікування захворювань пародонта
32	Лікування стоматитів у дітей
33	Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дорослих і дітей
34	Рентгенологічні методи дослідження: – ортопантомографія – контактна рентгенографія – радіовізіографія – 3D рентгенографія

35	Забір матеріалу (мазків і біоптатів) для цитологічного і патоморфологічного досліджень
36	Визначення чутливої рецепції тканин і органів щелепно-лицевої ділянки
37	Місцеве знеболювання щелепно-лицевої ділянки
38	Видалення зубів типовим методом
39	Видалення зубів атиповим методом
40	Видалення тимчасових і постійних зубів у дітей
41	Хірургічне лікування захворювань тканин пародонта
42	Пластика вуздечки губ, язика, вестибулопластика
43	Асистування при хірургічних операціях у щелепно-лицевому стаціонарі
44	Розтин абсцесу і флегмони
45	Розтин слизової оболонки при перикоронариті
46	Зупинка кровотечі при травмах
47	Зупинка кровотечі з лунки видаленого зуба
48	Накладання і зняття шин при переломах щелеп
49	Вправлення вивиху скронево-нижньощелепного суглоба
50	Застосування транспортних шин згідно з показаннями
61	Припасування і фіксація коронок
62	Припасування і фіксація вінірів
63	Визначення стану прикусу
64	Визначення особливостей оклюзії
65	Оцінка рухів нижньої щелепи
66	Виконання клінічних функціональних проб
67	Моделювання кукової вкладки і подальша її фіксація
68	Корекція незнімних і знімних ортопедичних конструкцій
69	Зняття коронок
70	Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота
71	Спеціальні методи дослідження: ортопантомографія 3D рентгенографія
72	Зняття відбитків щелеп
73	Оцінка стану прикусу
74	Усунення факторів ризику розвитку зубо-щелепних аномалій

75	Оцінка гігієнічного стану порожнини рота за наявності ортодонтичних конструкцій
76	Навчання пацієнтів правилам гігієни ротової порожнини і догляду за ортодонтичними конструкціями
77	Призначення корегувальної міогімнастики при зубо-щелепних аномаліях
78	Психотерапія для дітей і батьків під час ортодонтичного лікування
79	Соціальна консультація сім'ї ортодонтичного хворого
80	Визначення вад розвитку лицьового черепа
81	Оцінка показань і протипоказань до ортодонтичного лікування з урахуванням віку пацієнта
82	Проведення біометрії моделей щелеп
83	Призначення засобу функціональної корекції патології прикусу
84	Зішліфовування горбів тимчасових зубів
85	Фіксація ретейнера
86	Фіксація ланки еластичного ланцюжка
87	Корекція вимови

Таблиця 3

**ПОСЛІДОВНІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ ОБОВ'ЯЗКОВИХ КОМПОНЕНТ (ОК)
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ**

Код компонент и	Назва обов'язкової компоненти (ОК)	Кількіст ь годин / кредитів ЄКТС	Кількість годин			
			аудиторних			
			лек ції	семі- нари	прак- тичні	разом
ОК 1	Терапевтична стоматологія	132/4,4	8	28	96	132
ОК 2	Дитяча стоматологія	106/3,5	6	20	80	106
ОК 3	Хірургічна стоматологія (зокрема дитяча)	100/3,3	6	24	70	100
ОК 4	Ортопедична стоматологія	50/1,6	2	12	36	50
ОК 5	Ортодонтія	38/1,2	2	8	28	38
	Загальний обсяг ОК	426/14,2	24	92	310	426
Додаткові програми (ДП)						
ДП 1	Медицина невідкладних станів	6/0,2				
ДП 2	Особливо небезпечні інфекції	6/0,2				
ДП 3	Військово-медична підготовка	12/0,4				
	Проміжна атестація	6/0,2				
	Крок 3	6/0,2				
	Атестація	6/0,2				
	Всього:	468/15,6				

Таблиця 4

Практична частина

		Кількість годин / кредитів ECTS	Семінари	Самостійна робота	Кількість місяців
1	Терапевтична стоматологія	312/10,4	22	290	2
2	Дитяча стоматологія	312/10,4	20	290	2
3	Основні методи амбулаторного хірургічного лікування стоматологічних хвороб у дорослих і дітей	312/10,4	14	298	2
4	Вибрані питання ортопедичного лікування жувальної системи	156/5,2	8	148	1
5	Зубощелепні аномалії, питання ортодонтії	156/5,2	6	150	1
	Всього:	1248/41,6	70	1176	8

МЕТА ТА ЗМІСТ ОБОВ'ЯЗКОВИХ КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Курс 01	Терапевтична стоматологія	
Навчальна мета	Розуміти принципи організації стоматологічної допомоги, знати і виконувати обстеження стоматологічного хворого, вміти визначати діагноз, проводити лікування та профілактику захворювань зубів, пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дорослих, відповідно до професійних стандартів.	
	Знання	Уміння
	1. Знати основні та додаткові методи обстеження стоматологічного хворого. 2. Знати сучасні уявлення про етіологію і патогенез карієсу, клініку, диференційну діагностику, лікування і профілактику карієсу у дорослих, помилки в діагностиці та лікуванні карієсу, ускладнення та їх усунення. 3. Знати етіологію, патогенез запалення пульпи зуба; клініку, диференційну діагностику, лікування різних форм пульпіту в дорослих; помилки в діагностиці та лікуванні пульпіту, ускладнення та їх усунення. 4. Знати етіологію, патогенез, періодонтиту; клініку, диференційну діагностику, методи лікування різних форм періодонтиту в дорослих; помилки в діагностиці та лікуванні періодонтиту, ускладнення та їх усунення. 5. Знати діагностику, лікування і профілактику некаріозних уражень зубів у дорослих. 6. Знати сучасні відновлювальні матеріали, адгезивну техніку прямої реставрації зубів у дорослих, технології та матеріали для обтурації корневих каналів. 7. Знати сучасні уявлення про етіологію, патогенез хвороб пародонта;	1. Вміти провести клінічне та інструментальне обстеження стоматологічного хворого. 2. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику карієсу у дорослих. 3. Вміти визначати діагноз, проводити лікування пульпіту і періодонтиту у дорослих. 4. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику некаріозних уражень зубів у дорослих. 5. Вміти застосовувати адгезивну техніку прямої реставрації зубів, сучасні відновлювальні матеріали, ендодонтичні технології. 6. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику хвороб пародонта в дорослих, проводити професійну гігієну порожнини рота. 7. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику захворювань слизової оболонки порожнини рота в дорослих: травматичні ушкодження, інфекційні, інфекційно-алергічні захворювання, ураження слизової оболонки ротової порожнини при інтоксикаціях, гіпо- та авітамінозах, захворюваннях крові, ендокринної, серцево-судинної, нервової систем, шкіри, шлунково-кишкового тракту, колагенозах, дерматозах, передракові

класифікацію, клініку, діагностику, диференційну діагностику, методи комплексного лікування хвороб пародонта в дорослих; помилки в діагностиці та лікуванні хвороб пародонта, ускладнення та їх усунення. 8. Знати методи професійної гігієни порожнини рота при хворобах пародонта. 9. Знати етіологію, патогенез, клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота в дорослих: травматичні ушкодження, інфекційні, інфекційно-алергічні захворювання, ураження слизової оболонки ротової порожнини при інтоксикаціях, гіпо- та авітамінозах, захворюваннях крові, ендокринної, серцево-судинної, нервової систем, шкіри, шлунково-кишкового тракту, колагенозах, дерматозах, передракові захворювання. 10. Знати етіологію, патогенез, клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування захворювань губ та язика у дорослих.	захворювання. 8. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику захворювань губ та язика в дорослих.
---	---

Практичні навички/компетентності (за спеціальністю «Стоматологія»)		
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння
1	Оцінка стану м'яких тканин щелепно-лицевої області, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дорослих	С
2	Електроодонтодіагностика	С
3	Визначення індексів гігієни порожнини рота	С
4	Пародонтальні діагностичні проби та індекс кровоточивості при зондуванні	С
5	Спеціальні методи дослідження: — ортопантомографія — контактна рентгенографія — радіовізіографія — 3D рентгенографія — апекслокація — цитологічне дослідження	С
6	Препарування каріозних порожнин	С
7	Відновлення зубів з каріозними порожнинами усіх класів	С
8	Лікування пульпіту вітальним методом	В
9	Лікування пульпіту девітальним методом	С
10	Лікування різних форм періодонтиту	В
11	Інструментальна обробка кореневих каналів	С
11	Обтурація кореневих каналів	В
12	Видалення зубного нальоту, зубного каменю (механічним та апаратним методом)	С
13	Місцеве терапевтичне лікування захворювань пародонта	В
14	Навчання гігієні порожнини рота	С

Курс 02	Дитяча стоматологія	
Навчальна мета	Розуміти морфофункціональні особливості структури тканин порожнини рота у дітей, вміти виконати клінічне стоматологічне обстеження дітей різного віку, визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику хвороб твердих тканин зубів, пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дітей згідно сучасних рекомендацій.	
	Знання	Уміння
	1. Знати морфофункціональні особливості структури тканин порожнини рота у дітей. 2. Знати значення факторів ризику розвитку каріозного процесу у дітей різного віку. 3. Знати перебіг карієсу, особливості діагностики, лікування і профілактики в різні вікові періоди у дітей, помилки й ускладнення в діагностиці та лікуванні карієсу тимчасових і постійних зубів. 4. Знати пломбувальні матеріали, матеріали для герметизації фісур, для заповнення корневих каналів тимчасових і постійних зубів у дітей. 5. Знати клініку, діагностику, диференційну діагностику, принципи лікування різних форм пульпіту тимчасових і постійних зубів у дітей. 6. Знати клініку, діагностику, диференційну діагностику, принципи лікування різних форм запалення пародонта постійних і тимчасових зубів у дітей. 7. Знати клініку, діагностику, лікування і профілактика некаріозних уражень зубів у дітей, які виникають в період фолікулярного розвитку. 8. Знати значення факторів ризику хвороб тканин пародонта в дітей. 9. Знати клініку, діагностику, диференційну діагностику, методи	1. Вміти проконсультувати батьків та надати доцільну інформацію щодо факторів ризику розвитку стоматологічних хвороб у дітей. 2. Вміти провести клінічне та інструментальне обстеження дитини з врахуванням морфофункціональних особливостей будови тканин порожнини рота. 3. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику карієсу у дітей в різні вікові періоди. 4. Вміти визначати діагноз, проводити лікування різних форм пульпіту і періодонтиту тимчасових зубів. 5. Вміти діагностувати різні форми запалення пульпи і періодонту постійних зубів у дітей. 6. Вміти визначати діагноз, проводити лікування і здійснювати профілактику некаріозних уражень твердих тканин зубів у дітей. 7. Вміти застосовувати сучасні пломбувальні матеріали при лікуванні карієсу тимчасових та постійних зубів у дітей. 8. Вміти діагностувати та здійснювати профілактику хвороб пародонта, проводити професійну гігієну порожнини рота у дітей. 9. Вміти діагностувати та здійснювати профілактику захворювань слизової оболонки

лікування хвороб тканин пародонта в дітей. 10. Знати залежність розвитку хвороб слизової оболонки рота в дітей залежно від вікових особливостей її структури. 11. Знати класифікацію хвороб слизової оболонки порожнини рота у дітей. 12. Знати етіологію, патогенез, клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота: травматичні ушкодження слизової оболонки ротової порожнини, вірусні хвороби, прояви гострих вірусних інфекцій на слизовій оболонці ротової порожнини, грибкові хвороби, алергічні хвороби слизової оболонки, зміни слизової оболонки порожнини рота при деяких системних і специфічних хворобах. 13. Знати етіологію, патогенез, клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування аномалій та самостійних хвороб язика і губ у дітей. 14. Знати методи профілактики стоматологічних хвороб, санація і диспансеризації дітей у стоматології.	порожнини рота у дітей. 10. Вміти діагностувати і здійснювати профілактику аномалій та самостійних хвороб язика і губ у дітей. 11. Вміти організувати санацію і диспансеризацію дітей у стоматолога.
--	---

Практичні навички/компетентності (за спеціальністю «Стоматологія»)		
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння
1	Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дітей	С
2	Визначення гігієнічних і пародонтальних індексів	С
3	Препарування каріозних порожнин	С
4	Інструментальна обробка корневих каналів	В
5	Обтурація корневих каналів	В
6	Пломбування каріозних порожнин усіх класів	С
7	Ремінералізуюча терапія	С
8	Закриття фісур герметиком	С
9	Навчання правилам гігієни порожнини рота	С
10	Лікування пульпіту в зубах із незавершеним формуванням кореня	В
11	Лікування періодонтиту в зубах із незавершеним формуванням кореня	В
12	Лікування пульпіту консервативним методом	В
13	Лікування пульпіту вітальним методом	В
14	Проведення професійної гігієни порожнини рота	С
15	Місцеве терапевтичне лікування захворювань пародонта	В
16	Лікування стоматитів	В

Курс 03	Хірургічна стоматологія (в т.ч. особливості дитячого віку)	
Навчальна мета	Знати топографічну анатомію щелепно-лицевої ділянки, вміти виконувати обстеження хворого з хірургічними стоматологічними захворюваннями та травмами щелепно-лицевої ділянки, різні види місцевого знеболювання, вміти надати невідкладну допомогу при гострих запальних процесах одонтогенної етіології, травматичних пошкодженнях, кровотечах щелепно-лицевої ділянки, провести диференційну діагностику й визначити показання до госпіталізації при ускладненнях гнійно-запальних хвороб одонтогенної етіології, специфічних запальних процесах, пухлинах і пухлиноподібних утворах кісток, м'яких тканин у щелепно-лицевій ділянці.	
	Знання	Уміння
	1. Знати клінічні методи обстеження хворого з хірургічними стоматологічними захворюваннями та травмами щелепно-лицевої ділянки. 2. Знати різні види амбулаторного знеболювання в стоматології. 3. Знати покази, протипокази етапи операції видалення зуба, методи лікування і профілактики ускладнень операції видалення зуба. 4. Знати клініку, диференційну діагностику, лікування запальних хвороб одонтогенної етіології (періодонтит, періостит, остеомієліт, перикоронарит, флегмона, абсцес та ін.). 5. Знати патогенез, клініку, диференційну діагностику ускладнень гнійно-запальних хвороб одонтогенної етіології. 6. Знати етіологію, патогенез, клініку, диференційну діагностику, методи лікування лімфаденітів, фурункулів, карбункулів, бешихи, номи. 7. Знати диференційну діагностику одонтогенного і риногенного гайморитів. 8. Знати методи лікування	1. Вміти провести клінічне обстеження хворого з хірургічними стоматологічними захворюваннями та травмами щелепно-лицевої ділянки. 2. Вміти провести амбулаторне знеболювання тканин щелепно-лицевої ділянки. 3. Вміти провести типові видалення зуба. 4. Вміти провести диференційну діагностику та лікування запальних хвороб одонтогенної етіології (періодонтит, періостит, остеомієліт, перикоронарит, флегмона, абсцес та ін.). 5. Вміти провести диференційну діагностику та визначити показання до госпіталізації при: ускладненнях гнійно-запальних хвороб одонтогенної етіології, лімфаденітах, фурункулах, карбункулах, бешисі, номі, одонтогенному гаймориті. 6. Вміти провести диференційну діагностику специфічних

перфоративного гаймориту, нориці гайморової порожнини 9. Знати діагностику, методи диференційної діагностики і лікування специфічних запальних процесів у щелепно-лицевій ділянці. 10. Знати диференційну діагностику ушкоджень і хвороб скронево-нижньощелепного суглоба. 11. Знати діагностику, диференційну діагностику, методи лікування хвороб слинних залоз. 12. Знати діагностику, диференційну діагностику, методи лікування нейrogenних хвороб обличчя і щелеп. 13. Знати хірургічні методи лікування різних форм періодонтиту, хвороб пародонта. 14. Знати методи невідкладної допомоги при травматичних ушкодженнях м'яких тканин і кісток щелепно-лицевої ділянки. 15. Знати диференційну діагностику пухлин і пухлиноподібних утворів кісток, м'яких тканин. Методи лікування. 16. Знати хірургічні методи лікування передраку слизової оболонки, шкіри обличчя та шиї. 17. Знати сучасні методи діагностики новоутворів щелепно-лицевої ділянки. 18. Знати диференційну діагностику злоякісних новоутворів шкіри обличчя, кісток щелепно-лицевої ділянки, слинних залоз. 19. Знати профілактику, діагностику і лікування вроджених вад розвитку щелепно-лицевої ділянки у дітей. 20. Знати сучасні уявлення про дентальну імплантацію.	запальних процесів у щелепно-лицевій ділянці. 7. Вміти провести диференційну діагностику ушкоджень і хвороб скронево-нижньощелепного суглоба. 8. Вміти визначити діагноз при хворобах слинних залоз. 9. Вміти провести диференційну діагностику нейrogenних хвороб обличчя і щелеп. 10. Вміти провести хірургічні методи лікування хвороб періодонта, пародонта. 11. Вміти надати невідкладну допомогу при травматичних ушкодженнях м'яких тканин і кісток щелепно-лицевої ділянки. 12. Вміти провести диференційну діагностику пухлин і пухлиноподібних утворів кісток, м'яких тканин. 13. Вміти провести диференційну діагностику злоякісних новоутворів шкіри обличчя, кісток щелепно-лицевої ділянки, слинних залоз.
---	--

Практичні навички/компетентності (за спеціальністю «Стоматологія»)		
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння
1	Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дорослих і дітей	С
2	Рентгенологічні методи дослідження: — ортопантомографія — контактна рентгенографія — радіовізіографія — 3D рентгенографія	С
3	Забір матеріалу (мазків і біоптатів) для цитологічного і патоморфологічного досліджень	С
4	Визначення чутливої рецепції тканин і органів щелепно-лицевої ділянки	С
5	Місцеве знеболювання щелепно-лицевої ділянки	С
6	Видалення зубів типовим методом	С
7	Видалення зубів атиповим методом	А
8	Видалення тимчасових і постійних зубів у дітей	С
9	Хірургічне лікування захворювань тканин пародонта	А
10	Пластика вуздечки губ, язика, вестибулопластика	А
11	Асистування при хірургічних операціях у щелепно-лицевому стаціонарі	А
12	Розтин абсцесу і флегмони	А
13	Розтин слизової оболонки при перикоронариті	С
14	Зупинка кровотечі при травмах	С
15	Зупинка кровотечі з лунки видаленого зуба	С
16	Накладання і зняття шин при переломах щелеп	В
17	Вправлення вивиху скронево-нижньощелепного суглоба	С
18	Застосування транспортних шин згідно з показаннями	В
19	Надання невідкладної допомоги при непритомності, шокові, колапсі	С

Курс 04	Ортопедична стоматологія	
Навчальна мета	Розуміти функціональну анатомію зубощелепної системи, біомеханіку жувального апарату, функціональну перебудову жувальної системи, вміти провести клінічне обстеження стану зубощелепної системи, вміти провести ортопедичні методи лікування дефектів коронок зубів, зубних рядів, захворювань тканин пародонта, скронево-нижньощелепного суглоба нескладними конструкціями зубних протезів.	
	Знання	Уміння
	1. Знати функціональну анатомію зубощелепної системи, біомеханіку жувального апарату, функціональну перебудову жувальної системи при патології і після ортопедичного лікування. 2. Знати види і фактори оклюзії, особливості обстеження зубощелепної системи в ортопедичній стоматології. 3. Знати ортопедичні методи в комплексному лікуванні хвороб тканин пародонта. 4. Знати ортопедичні методи відновлення дефектів коронок зубів (вкладками, вінірами, штучними коронками, куковими та штифтовими конструкціями). 5. Знати особливості ортопедичного лікування часткових дистально обмежених дефектів зубних рядів мостоподібними конструкціями. 6. Знати методи надання невідкладної допомоги в ортопедичній стоматології. 7. Знати особливості підготовки порожнини рота до протезування залежно від вибору конструкції протеза. 8. Знати ортопедичні методи лікування при частковій і повній відсутності зубів знімними протезами, механізми	1. Вміти провести клінічне обстеження стану зубощелепної системи. 2. Визначати діагноз дефектів коронок зубів, зубних рядів, захворювань тканин пародонта, висково-нижньощелепного суглоба. 3. Вміти провести ортопедичні методи в комплексному лікуванні хвороб тканин пародонта. 4. Вміти провести ортопедичне лікування та профілактику таких захворювань: • підвищене стирання твердих тканин зубів та його ускладнень, часткова відсутність зубів, • повна відсутність зубів, • захворювання висково-нижньощелепного суглоба, обумовлені порушеннями в зубощелепній системі. 5. Вміти виготовити незнімні та знімні нескладні конструкції зубних протезів(штифтові зуби, коронки, мостоподібні протези тощо).

адаптації до них. 9. Знати особливості догляду за ортопедичними конструкціями і гігієна ротової порожнини під час користування ними. 10. Знати основні та допоміжні зуботехнічні матеріали. Мати уявлення про сучасні технології виготовлення протезів. 11. Знати клініку, діагностику й ортопедичне лікування при підвищеному стиранні твердих тканин зубів. 12. Знати об'єм ортопедичних втручань при зубощелепних деформаціях. 13. Знати методи ортопедичного лікування хвороб скронево-нижньощелепних суглобів, реабілітації хворих. 14. Знати особливості щелепно-лицьового протезування і підготовки хворих до цих втручань, стоматологічну реабілітацію.	
--	--

Практичні навички/компетентності (за спеціальністю «Стоматологія»)		
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння
1	Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота	С
2	Спеціальні методи дослідження: - ортопантомографія - 3D рентгенографія - гальванометрія та ін.	С
3	Зняття відбитків щелеп	С
4	Усунення травматичної оклюзії при хворобах пародонта, вибіркоче пришліфування зубів	А
5	Накладання тимчасових шин	В
6	Підготовка коронок зубів до протезування	С
7	Препарування зуба під вкладку і моделювання її	С
8	Визначення класу дефекту зубних рядів	С
9	Визначення жувальної ефективності за Агаповим М. І.	С
10	Припасування і фіксація коронок	С
11	Припасування і фіксація вінірів	В
12	Визначення стану прикусу	С
13	Визначення особливостей оклюзії	С
14	Оцінка рухів нижньої щелепи	С
15	Виконання клінічних функціональних проб	С
16	Моделювання куксової вкладки і подальша її фіксація	В
17	Корекція незнімних і знімних ортопедичних конструкцій	С
18	Зняття коронок	С

Курс 05	Ортодонція	
Навчальна мета	Розуміти морфологічну і функціональну характеристики фізіологічного прикусу, вміти визначити діагноз аномалії розвитку зубів та прикусу, деформації щелеп, вміти проконсультувати батьків та надати доцільну інформацію щодо факторів ризику розвитку ортодонтичної патології у дітей.	
	Знання	Уміння
	1. Знати морфологічну і функціональну характеристики фізіологічного прикусу в різні вікові періоди. 2. Знати сучасні уявлення про чинники і патогенез зубощелепно-лицьових аномалій. 3. Знати морфо функціональну характеристику патологічних видів прикусу залежно від віку. 4. Знати особливості діагностики зубощелепних аномалій у різні вікові періоди (клінічний метод, біометрія діагностичних моделей щелеп, рентгенологічні методи, фото-, антропометрія, функціональні методи). 5. Знати загальні принципи і засоби ортодонтичного лікування для усунення місцевих та соматичних порушень. 6. Знати клініку, принципи лікування і профілактику аномалій окремих зубів залежно від віку. 7. Знати клініку, методи лікування і профілактику аномалій прикусу в різні вікові періоди. 8. Знати тактику ортодонтичного лікування підлітків і дорослих. 9. Знати особливості ортопедичного лікування зубів і зубних рядів у дітей і підлітків. 10. Знати морфофункціональні зміни зубощелепного апарату при вроджених вадах розвитку обличчя і щелеп, стоматологічну реабілітацію хворих. 11. Знати методи і засоби профілактики зубощелепних аномалій та деформацій у різні вікові періоди. 12. Знати особливості гігієни порожнини рота за наявності ортодонтичних конструкцій у порожнині рота.	1. Вміти провести клінічне обстеження хворого. 2. Вміти діагностувати аномалії розвитку зубів та прикусу, деформації щелеп. 3. Визначати показання до консультації лікаря-ортодонта.

Практичні навички/компетентності (за спеціальністю «Стоматологія»)		
№	Перелік практичних навичок/компетентностей	Рівень оволодіння
1	Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота	С
2	Спеціальні методи дослідження: ортопантомографія 3D рентгенографія	С
3	Зняття відбитків щелеп	С
4	Оцінка стану прикусу	С
5	Усунення факторів ризику розвитку зубо-щелепних аномалій	С
6	Оцінка гігієнічного стану порожнини рота за наявності ортодонтичних конструкцій	С
7	Навчання пацієнтів правилам гігієни ротової порожнини і догляду за ортодонтичними конструкціями	С
8	Призначення коригувальної міогімнастики при зубощелепних аномаліях	А
9	Психотерапія для дітей і батьків під час ортодонтичного лікування	А
10	Соціальна консультація сім'ї ортодонтичного хворого	А
11	Визначення вад розвитку лицьового черепа	С
12	Оцінка показань і протипоказань до ортодонтичного лікування з урахуванням віку пацієнта	С
13	Проведення біометрії моделей щелеп	А
14	Призначення засобу функціональної корекції патології прикусу	А
15	Зішліфовування горбів тимчасових зубів	С
16	Фіксація ретейнера	А
17	Фіксація ланки еластичного ланцюжка	А
18	Корекція вимови	А

VI. ПЕРЕЛІК МАНІПУЛЯЦІЙ, ЯКІ ПОВИНЕН ПРОВЕСТИ ЛІКАР-ІНТЕРН

№ з/п	Назва маніпуляції	Рівень оволодіння
1	Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота	С
2	Електроодонтодіагностика	С
3	Визначення індексів гігієни порожнини рота	С
4	Пародонтальні діагностичні проби та індекс кровоточивості при зондуванні	С
5	Спеціальні методи дослідження: - ортопантомографія - контактна рентгенографія - радіовізіографія - 3D рентгенографія - апекс локація - цитологічне дослідження	С
6	Препарування каріозних порожнин	С
7	Відновлення каріозних порожнин усіх класів	С
8	Лікування пульпіту вітальним методом	В
9	Лікування пульпіту девітальним методом	С
10	Лікування різних форм періодонтиту	В
11	Інструментальна обробка кореневих каналів	С
12	Обтурація кореневих каналів	В
13	Видалення зубного нальоту, зубного каменю (механічним та апаратним методом)	С
14	Місцеве терапевтичне лікування захворювань пародонта	В
15	Навчання гігієни порожнини рота	С
16	Лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота, губ та язика	В
17	Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дітей	С
18	Визначення гігієнічних і пародонтальних індексів	С
19	Препарування каріозних порожнин	С
20	Інструментальна обробка кореневих каналів	В
21	Обтурація кореневих каналів	В
22	Пломбування каріозних порожнин усіх класів	С

23	Ремінералізуюча терапія	С
24	Закриття фісур герметиком	С
25	Навчання правилам гігієни порожнини рота	С
26	Лікування пульпіту в зубах із незавершеним формуванням кореня	В
27	Лікування періодонтиту в зубах із незавершеним формуванням кореня	В
28	Лікування пульпіту консервативним методом	В
29	Лікування пульпіту вітальним методом	В
30	Проведення професійної гігієни порожнини рота	С
31	Місцеве терапевтичне лікування захворювань пародонта	В
32	Лікування стоматитів у дітей	В
33	Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дорослих і дітей	С
34	Рентгенологічні методи дослідження: – ортопантомографія – контактна рентгенографія – радіовізіографія – 3D рентгенографія	С
35	Забір матеріалу (мазків і біоптатів) для цитологічного і патоморфологічного досліджень	С
36	Визначення чутливої рецепції тканин і органів щелепно-лицевої ділянки	С
37	Місцеве знеболювання щелепно-лицевої ділянки	С
38	Видалення зубів типовим методом	С
39	Видалення зубів атиповим методом	А
40	Видалення тимчасових і постійних зубів у дітей	С
41	Хірургічне лікування захворювань тканин пародонта	А
42	Пластика вуздечки губ, язика, вестибулопластика	А
43	Асистування при хірургічних операціях у щелепно-лицевому стаціонарі	А
44	Розтин абсцесу і флегмони	А
45	Розтин слизової оболонки при перикоронариті	С
46	Зупинка кровотечі при травмах	С
47	Зупинка кровотечі з лунки видаленого зуба	С
48	Накладання і зняття шин при переломах щелеп	В
49	Вправлення вивиху скронево-нижньощелепного суглоба	С
50	Застосування транспортних шин згідно з показаннями	В

51	Надання невідкладної допомоги при непритомності, шокові, колапсі	С
52	Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота	С
53	Спеціальні методи дослідження: ортопантомографія 3D рентгенографія гальванометрія та ін.	С
54	Зняття відбитків щелеп	С
55	Усунення травматичної оклюзії при хворобах пародонта, вибіркоче прищліфування зубів	А
56	Накладання тимчасових шин	В
57	Підготовка коронок зубів до протезування	С
58	Препарування зуба під вкладку і моделювання її	С
59	Визначення класу дефекту зубних рядів	С
60	Визначення жувальної ефективності за Агаповим М. І.	С
61	Припасування і фіксація коронок	С
62	Припасування і фіксація вінірів	В
63	Визначення стану прикусу	С
64	Визначення особливостей оклюзії	С
65	Оцінка рухів нижньої щелепи	С
66	Виконання клінічних функціональних проб	С
67	Моделювання куксової вкладки і подальша її фіксація	В
68	Корекція незнімних і знімних ортопедичних конструкцій	С
69	Зняття коронок	С
70	Оцінка стану м'яких тканин обличчя, лімфатичних і слинних залоз, твердих тканин зуба, пародонта і слизової оболонки порожнини рота	С
71	Спеціальні методи дослідження: ортопантомографія 3D рентгенографія	С
72	Зняття відбитків щелеп	С
73	Оцінка стану прикусу	С
74	Усунення факторів ризику розвитку зубо- щелепних аномалій	С
75	Оцінка гігієнічного стану порожнини рота за наявності ортодонтичних конструкцій	С
76	Навчання пацієнтів правилам гігієни ротової порожнини і догляду за ортодонтичними конструкціями	С
77	Призначення корегувальної міогімнастики при зубо-	А

	щелепних аномаліях	
78	Психотерапія для дітей і батьків під час ортодонтичного лікування	A
79	Соціальна консультація сім'ї ортодонтичного хворого	A
80	Визначення вад розвитку лицьового черепа	C
81	Оцінка показань і протипоказань до ортодонтичного лікування з урахуванням віку пацієнта	C
82	Проведення біометрії моделей щелеп	A
83	Призначення засобу функціональної корекції патології прикусу	A
84	Зішліфовування горбів тимчасових зубів	C
85	Фіксація ретейнера	A
86	Фіксація ланки еластичного ланцюжка	A
87	Корекція вимови	A

VII ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ПРОГРАМА, ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. Наказ МОЗ України від 22 червня 2021 р. № 1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру та вторинну лікарську (провізорську) спеціалізацію».
2. Наказ Міністерства охорони здоров'я України 22 лютого 2019 року № 446 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 18 серпня 2021 року №1753).
3. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 763 від 20.11.2006 р. «Про запровадження ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок3.Стоматологія» як складової частини державної атестації лікарів-інтернів, які навчаються в інтернатурі за спеціальністю «Стоматологія».

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Військова стоматологія: підручник/А.М. Лихота, В.В. Коваленко.- К.: УВМА, АграрМедіаГруп, 2016.- 284 с.
2. Дитяча хірургічна стоматологія. Амбулаторний прийом: навч.посіб. для студ. та лікарів-інтернів /П.І.Ткаченко, С.О. Білоконь, О.В. Гуржій та ін.- Полтава, АСМІ, 2011.- 102 с.
3. Кириленко І.І. Захворювання слизової оболонки порожнини рота: навч.посіб./ І.І. Кириленко, І.В. Палійчук, М.М. Рожко. - К.:ВСВ «Медицина», 2016.-352 с.
4. Курєдова В.Д. Ортодонтія дитинства: навчальний посібник/В.Д. Курєдова, О.М. Макарова, К.Л. Трофименко.- Полтава, 2018.-128 с.
5. Маланчук В.А. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія у двох томах. Том 2: підруч. [для студ. стомат. факультетів вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації, лікарів-інтернів, хірургів-стоматологів, щелепно-лицевих хірургів-пластиків] /В.А. Маланчук, І.П. Логвіненко, Т.О. Маланчук. – К.: Логос, 2011.- 608с.
6. Маланчук В.О. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія у двох томах. Том 1: [підруч. для студ. стомат. факультетів вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації, лікарів-інтернів, хірургів-стоматологів, щелепно-лицевих хірургів-пластиків] /В.О. Маланчук. – К.: Логос, 2011. – 669с.
7. Невідкладні стани у стоматологічній практиці: [навч. посібник для лікарів-інтернів і лікарів-курсантів закл. (факульт.) післядипломної освіти] / І.М. Скрипник, П.М. Скрипников, Л.Я. Богашова, О.Ф. Гопко. – К.: ВСВ Медицина, 2013.-224с.
8. Нідзельський М.Я. Організація стоматологічної допомоги у військових частинах Міністерства оборони України / М.Я. Нідзельський, О.А. , Н.В. Цветкова //Полтава, 2019.- 108 с.
9. Нідзельський М.Я. Ортопедична стоматологія для лікарів-інтернів: навчальний посібник /М.Я. Нідзельський, Г.М. Давиденко, В.В. Кузнецов.- П.: ФОП Болотін А.В., 2016.- 358 с.
10. Скрипников П.М. Терапевтична стоматологія для лікарів-інтернів. Частина 1. Карієс та його ускладнення. Навчально-методичний посібник / Скрипников П.М., Удальцова К.О., Шинкевич В.І., Писаренко О.А., Хавалкіна

Л.М., Тимошенко Ю.В., Геранін С.І.- Полтава, 2018.- 278 с.

11. Скрипников П.М. Терапевтична стоматологія для лікарів-інтернів. Частина 2. Хвороби пародонта та слизової оболонки порожнини рота. Навчально- методичний посібник / Скрипников П.М., Скрипнікова Т.П., Хміль Т.А., Ступак О.П., Дубина В.О., Шевченко В.К., Вітко Ю.М. - Полтава, 2018.- 327 с.

12. Стоматологія: підручник: У 2 книгах.-Кн.1:/ [Рожко М.М., Попович З.Б., Куроедова В.Д. та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. – К.: ВСВ «Медицина», 2013.- 872с.

13. Стоматологія: підручник: У 2 книгах.-Кн.2:/[Рожко М.М., Кириленко І.І., Денисенко О.Г.. та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. – К.: ВСВ «Медицина», 2013.- 992с.

14. Терапевтична стоматологія дитячого віку: Підручник для студентів стоматологічних факультетів, інтернів і стоматологів. Т.2 (видання друге, стереотипне) / Хоменко Л.О., Майданник В.Г., Голубєва І.М., Остапко О.І., Біденко Н.В., Кривонос Ю.М./За ред. проф. Л.О. Хоменко. - К.: Книга-плюс, 2017. - 328 с.

15. Терапевтична стоматологія дитячого віку. Карієс зубів та його ускладнення: Підручник для студентів ВМНЗ III - IV рівнів акредитації стоматологічних факультетів, інтернів і стоматологів. Т.1 (видання друге, стереотипне) / Хоменко Л.О., Чайковський Ю.Б., Смоляр Н.І., Савичук О.В., Остапко О.І., Біденко Н.В., Голубєва І.М., Москаленко А.М., Шматко В.І., Любарєц С.Ф., Кононович О.Ф. та ін./За ред. проф. Хоменко Л.О. - К.: Книга-плюс, 2016. - 432 с.

16. Харків Л.В., Яковенко Л.Н., Чехова І.Л. Хірургічна стоматологія дитячого віку. - К.: «Книга плюс», 2003.- 480 с.

17. Шешукова О.В. Діагностика захворювань органів порожнини рота у дітей: Навчальний посібник / О.В. Шешукова, А.І. Падалка, К.С. Казакова. – Полтава, 2018.- 144 с.